

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**



Факультет психології

Кафедра соціальної психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ»

Термін навчання: 3 роки 10 місяців
Спеціальність 053 Психологія (Бакалавр)

Освітня програма
«Дитяча психологія та психологічна практика»

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “ ” серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Соціальна психологія
Викладач	Мицько Володимир Мирославович
Контактний телефон викладача	0973323135
Email викладача	volodymyr.mytsko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС: 180 год
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Понеділок 11.00-12.00

2. Анотація навчальної дисципліни

Курс соціальної психології є одним з базових курсів теоретичної підготовки психологів та належить до циклу професійно-орієнтованих навчальних дисциплін. Зміст дисципліни складають узагальнені знання про психологічні особливості соціального буття людини, закономірності становлення соціально-психологічної реальності, її структуру, механізми розвитку та функціонування.

Соціально-психологічна реальність формується на перетині соціального та індивідуального (психічного), у процесі взаємодії людини і суспільства. Вона складна, багаторівнева, розгалужена, сповнена суперечностей, іноді хаотична, і разом з тим, структурована та детермінована специфічними закономірностями розвитку й функціонування.

У просторі соціального буття людина розвивається, реалізує свій потенціал, задовольняє широке коло потреб: соціальних, особистісних, професійних та ін. Соціальне середовище є необхідною умовою повноцінного розвитку людини, оскільки воно забезпечує її інформаційними, духовними, пізнавальними, культурними ресурсами цього розвитку; стимулює до активності та регулює й контролює цю активність. Разом з тим, соціум представляє для людини й певну небезпеку у вигляді деструктивних соціальних явищ та тих психологічних проблем, які виникають у процесі взаємодії індивіда і суспільства (непорозуміння, конфлікти, психотравми, стреси тощо).

Питома вага проблем людини, у розв'язанні яких вона потребує кваліфікованої допомоги психолога, є соціально обумовленими. Тому психолог зобов'язаний володіти знаннями про соціально-психологічні закономірності взаємодії між людьми у системах «індивід-індивід», «індивід-група», «група-група».

Знання із соціальної психології необхідні психологу не лише у сфері надання психологічної допомоги. Результати соціально-психологічних досліджень, особливо їх прикладні аспекти, все активніше застосовуються у різних професійних галузях: у сфері управління, менеджменту, бізнесу, реклами, політичній, військовій, сфері правоохорони, засобів масової комунікації. Це обумовлює розширення меж професійної діяльності психолога та вимагає відповідних знань.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою курсу «Соціальна психологія» є формування у студентів знань про соціально-психологічні явища й процеси, вироблення практичних умінь та навичок їх дослідження і управління.

Цілі курсу:

1. Формування у студентів теоретичних знань із соціальної психології.
2. Вироблення практичних навичок професійної роботи з використанням знань даного курсу.
3. Стимулювання творчої активності в ході самостійної роботи та виконання науково-дослідних завдань.

Тематика навчального курсу «Соціальна психологія» охоплює основні напрямки соціально-психологічних досліджень; розкриває феноменологічні аспекти соціально-психологічної реальності; сутність, механізми розвитку й функціонування соціально-психологічних явищ і процесів.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності (відповідно до матриці ОП):

- ЗК2. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.
- ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії, здатність до рефлексії, емпатії та переконання.
- ЗК9. Здатність працювати в команді та діяти соціально відповідально.

Фахові компетентності (відповідно до матриці ОП):

- СК1. Здатність оперувати категоріально-поняттєвим апаратом психології
- СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема в контексті організації заходів раннього втручання).
- СК12. Здатність виявляти толерантність (повагу та позитивне ставлення) до розмаїття культур, форм самовираження й самоздійснення індивідуальності.

Програмні результати навчання (відповідно до матриці ОП):

- ПР1. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.
- ПР2. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.
- ПР3. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	28 год.
семінарські заняття / практичні / лабораторні	10+22 год.
самостійна робота	120 год.

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
II	053 Психологія	I	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість годин		
	лекції	заняття	сам. роб.
<i>Тема 1. Предмет та завдання соціальної психології</i>	2	2	8
<i>Тема 2. Історія виникнення та розвитку соціальної психології</i>	2	2	8
<i>Тема 3. Методологія та методи дослідження соціальної психології</i>	2	2	8
<i>Тема 4. Прикладна соціальна психологія</i>	-	4	8
<i>Тема 5. Спілкування як соціально-психологічне явище</i>	2	2	8
<i>Тема 6. Моделі та стилі спілкування</i>	2	2	8
<i>Тема 7. Соціальна комунікація та соціальна інтерація як складові компоненти спілкування</i>	2	2	8
<i>Тема 8. Соціальна перцепція та психологічний вплив у процесі спілкування</i>	2	2	8
<i>Тема 9. Конфлікт як соціально-психологічний феномен</i>	2	2	8
<i>Тема 10. Проблема групи у соціальній психології. Психологія великих соціальних спільностей</i>	2	2	8
<i>Тема 11. Психологія малих соціальних груп</i>	2	2	8
<i>Тема 12. Лідерство та керівництво у малих соціальних групах</i>	2	2	8
<i>Тема 13. Проблема особистості у соціальній психології</i>	2	2	8
<i>Тема 14. Соціалізація особистості</i>	2	2	8
<i>Тема 15. Особистість у структурі соціальних відносин</i>	2	2	8
ЗАГ.:	28	32	120

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<p>Оцінювання навчальних досягнень студентів за усіма видами навчальних робіт проводиться за поточним і підсумковим контролюми. Об'єктом оцінювання знань умінь та навичок студентів є програмний матеріал освітнього компонента, засвоєння якого перевіряється під час контролю.</p> <p>Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмного матеріалу, виконання практичних, робіт, умінь самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту, здатності публічно, письмово чи в електронному форматі представляти певний матеріал.</p> <p>Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться в усній та письмовій формі (опитування на семінарських заняттях, тестування, контрольна робота, самостійна робота).</p> <p>Підсумковий контроль та екзамен. Підсумковий контроль виставляється на останньому семінарському занятті як підсумок виконання всіх визначених робочою програмою завдань. Мінімальна кількість балів – 50. Максимальна кількість балів – 100.</p> <table border="1" data-bbox="608 974 1461 1317" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th colspan="2">Накопичування балів під час вивчення дисципліни</th> </tr> <tr> <th>Види навчальної роботи</th> <th>Максимальна кількість балів</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Лекція</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Семінарське заняття</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>Самостійна робота</td> <td>6</td> </tr> <tr> <td>Індивідуальне завдання</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>Екзамен</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>Максимальна кількість балів</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table>	Накопичування балів під час вивчення дисципліни		Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів	Лекція	10	Семінарське заняття	30	Самостійна робота	6	Індивідуальне завдання	4	Екзамен	50	Максимальна кількість балів	100
Накопичування балів під час вивчення дисципліни																	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів																
Лекція	10																
Семінарське заняття	30																
Самостійна робота	6																
Індивідуальне завдання	4																
Екзамен	50																
Максимальна кількість балів	100																
<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>При виконанні письмових завдань оцінювання відбувається за наступними критеріями:</p> <ul style="list-style-type: none"> - своєчасність виконання (1 б.); - повний обсяг виконання (2 б.); - якість виконання навчального завдання (1 б.); - посилання на джерела (1 б.). <p>Тестування у системі дистанційного навчання передбачає надання відповідей на певну кількість запитань, що визначаються змістом теми.</p> <p>Кожна правильна відповідь оцінюється у 0,5 балів. Впродовж курсу студенти проходять шість-вісім етапів поточного тестування.</p> <p>Письмове завдання студенти подають у систему Google classroom, де і прописана інструкція до завдання відповідно до тематики і проєктного підходу навчання.</p> <p>Термін здачі – 15 тиждень навчання</p>																
<p>Семінарські, практичні заняття</p>	<p>При підготовці до семінарського заняття студенти повинні продемонструвати знання та вміння передбачені темою</p>																

	<p>заняття.</p> <p>Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями:</p> <ul style="list-style-type: none"> - своєчасність виконання (1 б.); - повний обсяг виконання (1 б.); - якість виконання навчального завдання (1 б.); - самостійність виконання (1 б.); - творчий підхід у виконанні (1 б.) <p>На семінарських, практичних заняттях № 1-10 проводиться підсумковий зріз знань.</p> <p>До початку заняття надати викладачеві план-конспект заняття.</p> <p>Після проведення заняття необхідно надати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - самоаналіз проведеного заняття; - аналіз заняття, проведеного іншими студентами групи. <p>Критерії оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розуміння роботи навчальної групи та викладача за обраною формою (1 б.); - ступінь готовності до роботи за обраною формою, використання наочності (роздаткових матеріалів, заповнення таблиць, схем, малювання на дошці, плакати) (2 б.); - вільне володіння матеріалом щодо обраного питання, пояснення головних понять (1 б.); - взаємодія з аудиторією, вміння підготувати навчальну групу до роботи, пояснити алгоритм роботи, вміння зацікавити, залучити аудиторію до розгляду питання, вміння звернутися до аудиторії за поясненнями, вміння ставити питання (питання проблемного характеру, на роздум, на кмітливість) (3б.); - підведення підсумків, вміння робити висновки (викладення основної ідеї теми, що розглядалася, у вигляді тез, вираження власного ставлення до питань, що висвітлюються, зазначення ще не вирішених проблем, звернення до аудиторії тощо) (2б.); - творчий підхід у виконанні (1 б.).
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>До підсумкового контролю допускаються студенти, які виконали не менше 55% завдань, передбачені навчальною програмою з дисципліни та набрали за поточну успішність кількість балів, не меншу за 50 балів</p>
<p>Підсумковий контроль</p>	<p>Екзамен виставляється за сумою підсумкового семестрового контролю, що виводиться на завершальному семінарському занятті (шляхом підсумку попередньо отриманих результатів за різні форми контролю) – 50 балів, та екзаменаційної оцінки – 50 балів, в сумі – 100 балів</p>

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи	Студенти денної форми навчання виконують і здають всі завдання для самостійної роботи під час тижнів контролю самостійної роботи студентів. Тести до тем виконуються у день відповідного практичного заняття. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, виконують всі завдання згідно вимог, проходять тестування за темами. Оцінки за роботу на семінарських заняттях отримують за виконання самостійної роботи та її презентації не пізніше ніж за 1 тиждень до останнього семінарського заняття.
Відвідування занять	Політика курсу передбачає своєчасне виконання студентами усіх видів робіт. У випадку пропуску пар з поважних причин студенти мають право відпрацювати невиконаний обсяг робіт за умови надання необхідної документації (довідки і т.ін.). Усі ці роботи повинні бути виконані й представлені студентом у встановлений час консультацій, при цьому не пізніше ніж за 1 тиждень до останнього семінарського заняття в даній студентській групі. Студент, який пропустив заняття без поважних причин, не отримує бали за усні відповіді. Невиконані своєчасно тести, контрольну роботу, завдання для самостійної роботи можуть виконати і здати до наступного семінарського заняття, однак оцінка при цьому буде знижена на 20 %. Передбачено додаткові бали (до 3) за активну участь на семінарських заняттях чи іншу наукову активність.
Академічна доброчесність	Студенти повинні дотримуватися норм поведінки, прописаних у Положенні про академічну доброчесність у Прикарпатському національному університеті ім. В. Стефаника. Положення про запобігання академічному плагіату: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/nova-redaktsiiapolozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf Положення 2 https://pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2021/02/Кодекс.FR12.pdf У випадку виявлення випадків плагіату у виконанні навчальних завдань, академічної недоброчесності (списування), пред'явлені студентом завдання не зараховуються.
Неформальна освіта	Можливі зарахування курсів, які відповідають змісту дисципліни загалом чи її окремих тем. Такі курси зараховуються відповідно як опрацьована тема чи як виконане практичне завдання за умови наявності презентації пройденого курсу та його підтвердження сертифікатом. Рекомендовані платформи: Prometheus, EdEra, Coursera Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja

8. Рекомендована література

1. Основи соціальної психології [Текст] : підруч. для закл. вищої освіти / за ред. М. М. Слюсаревського. – К. : Талком, 2018. – 579 с.
2. Москаленко, В. В. Соціальна психологія [Текст] : підруч. для студ. ВНЗ / В. В. Москаленко. – Вид. 2-е, виправлене та допов. – К. : ЦНЛ, 2008. – 688 с.
3. Коваленко, А. Б. Соціальна психологія [Текст] : підруч. для студ. ВНЗ / А. Б. Коваленко, М. Н. Корнєв. – 2-е вид. – К. : Геопринт, 2006. – 400 с.
4. Поліщук, В. М. Соціальна психологія (програмні основи, змістові модулі, інформаційне забезпечення) [Текст] : навч. посіб. для студ. ВНЗ / В. М. Поліщук. – Суми : Університетська книга, 2006. – 217с.
5. Швачко, О. В. Соціальна психологія [Текст] : навч. посіб. / О. В. Швачко. – К. : Вища шк., 2002. – 111 с.
6. Мицько В.М., Безп'ята М.М. Психолого-педагогічні умови упровадження інклюзивного навчання в діяльність закладу дошкільної освіти // Теорія і практика сучасної психології: Збірник наукових праць. Випуск № 1. Том 3. – Запоріжжя, Класичний приватний університет, 2020. – С. 153-156.
7. Мицько В. М. Семантико-статистичний аналіз вживання лексеми «насилля» користувачами веб-сайтів // Актуальні проблеми психології: Збірник наукових праць Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України. 2015. Том. XI : Психологія особистості. Психологічна допомога особистості. Випуск 13. С. 143-151.
8. Орбан-Лембрик, Л. Е. Соціальна психологія [Текст] : підручник. У 2 кн. Кн. 2. Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія / Л. Е. Орбан-Лембрик. – К. : Либідь, 2006. – 560 с.
9. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія / Л.Е. Орбан-Лембрик. – К. : Академвидав, 2005. – 448 с.
10. Sydoryk Y., Hryhoruk I., Kogutiak N., Mytsko V. Features of social network in students with different levels of subjective welfare // Happiness And Contemporary Society : Conference Proceedings Volume (Lviv, March, 20-21, 2020). Lviv: SPOLOM, 2020. P. 251-254.

Викладач



Мицько В.М.